

**Pensa
en gran**

**Pensa
el futur
equipament
per a la gent
gran de Ripollet.
Pensa en tu.**

Procés Participatiu “Pensa en Gran”

Ripollet. Abril-Juliol. 2018

Ajuntament de Ripollet

+ciutat!

Ajuntament de Ripollet

Carrer de Balmes, 2
08291 Ripollet
Barcelona
Tel. 935 04 60 00
ripollet.cat

Índex

EL PROCÉS PARTICIPATIU "PENSA EN GRAN"	4
FASES DEL PROCÉS	5
FASE DE DIFUSIÓ I INFORMACIÓ	5
FASE DE DIAGNOSI CIUTADANA	5
FASE DE DEBAT I CREACIÓ DE PROPOSTES	6
FASE DE CONCRECIÓ DE PROPOSTES	6
FASE DE RETORN	6
GRUPS DE TREBALL: EL GRUP MOTOR I EL GRUP PARTICIPATIU	7
EL GRUP MOTOR	7
EL GRUP PARTICIPATIU	7
Funcions del Grup Participatiu	8
Compromís amb el procés	8
CRONOLOGIA	9
LA DIAGNOSI CIUTADANA	11
DADES DE PARTICIPACIÓ	11
Enquestes de diagnosi	11
Sessió de Diagnòstic	12
CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	14
Dades Bàsiques	14
SERVEIS	18
RESULTATS DESCRIPTIUS DE L'ENQUESTA DE DIAGNOSI	20
Àmbit percepció i afrontament de l'envelliment	21
Àmbit dels serveis i necessitats al domicili	22
Àmbit dels serveis i model d'atenció residencial	23
RESULTATS DE LA SESSIÓ DE DIAGNOSI: MAPA D'EMPATIA	26
Mapa d'empatia: administració	26
Mapa d'empatia: professional sociosanitari	26
Mapa d'empatia: cuidador principal-família	27
Mapa d'empatia: persona amb dependència al domicili	28
Mapa d'empatia: persona amb dependència a residència	28
DEBAT I CREACIÓ DE PROPOSTES	31

XERRADA: MODEL ARQUITECTÒNIC I TIPUS DE SERVEIS	32
DEBAT SOBRE ELS SERVEIS	33
Prototipatge de l'equipament.....	37
XERRADA: MODEL D'ATENCIÓ, PRINCIPIS I VALORS.....	42
DEBAT SOBRE MODEL D'ATENCIÓ I DE GESTIÓ.....	43
DEBAT SOBRE EL NOMBRE DE PLACES	45
AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PROCÉS.....	46
IMPACTES EN PREMSA	47

EL PROCÉS PARTICIPATIU "PENSA EN GRAN"

Al plenari del dia 26 d'Octubre de 2017 s'aprova una moció on s'acorda l'inici del procés participatiu entorn al nou Centre Integral de la Gent Gran.

El procés participatiu s'emmarca en les accions promogudes per l'Ajuntament de Ripollet per tal de fer efectiva la construcció del projecte d'equipament per a gent gran. Unes accions que van acompanyades d'una col·laboració efectiva per part de l'administració autonòmica qui té la competència atorgada en la "creació, gestió i finançament de places d'acolliment residencial" segons l'article 29 i 61 de la Llei de serveis socials 12/2007 aprovada per el Parlament de Catalunya.

Tal i com estableix la pròpia llei al punt III de l'article 61, l'Ajuntament de Ripollet reserva i posa a disposició de la Generalitat de Catalunya els terrenys adequats per a la creació d'aquest equipament. És competència dels municipis, segons l'article 31, "estudiar i detectar les necessitats socials en llur àmbit territorial" i "Promoure la creació dels centres i els serveis corresponents a l'àmbit propi dels serveis socials especialitzats i gestionar-los, en coordinació amb l'Administració de la Generalitat i l'ens local supramunicipal corresponent, d'acord amb la Cartera de serveis socials i el pla estratègic corresponent".

És així, com en l'exercici de les seves funcions, l'Ajuntament de Ripollet posa en marxa el procés participatiu "Pensa en Gran" amb l'objectiu de esdevenir una eina de col·laboració en el desenvolupament del projecte conjuntament amb la Generalitat, qui ha de validar la creació de places d'acolliment residencial en última instància.

El procés participatiu, busca també, esdevenir la veu compartida dels veïns i veïnes interessades en compartir i debatre sobre l'atenció a la gent gran, així com la veu de professionals, entitats i associacions, l'administració i en definitiva totes aquelles persones interpel·lades pel procés participatiu, que des de la seva condició de possibles usuaris, familiars, professionals o veïns a títol individual, esdevenen els protagonistes de la construcció compartida del projecte.

La construcció diversa i col·lectiva del projecte és la millor garantia de sostenibilitat del mateix, i consolida el nou equipament per a gent gran, des de l'esperit democràtic, participatiu, divers i ajustat a les necessitats de la ciutadania de Ripollet.

El procés, iniciat al mes d'abril del present any i a partir d'aquest moment reconegut com el procés participatiu "Pensa en gran", defineix el model d'equipament per a gent gran a través de la proposició de propostes i actuacions en diferents àmbits:

- el **model de gestió i participació** dels usuaris, professionals i veïns.
- el **model arquitectònic** de l'edificació que doni la millor resposta possible a les necessitats del projecte i en relació amb l'entorn.
- el **model d'atenció** a les persones ateses.
- el **catàleg de serveis** que s'oferiran des de i en l'equipament.

FASES DEL PROCÉS

Aquest procés participatiu parteix de la voluntat de comptar amb totes les opinions possibles, incloent les d'aquells sectors de la població que, per diferents motius, acostumen a quedar invisibles. En aquest sentit, es té especial cura en donar veu a les dones en la seva diversitat, les persones migrades, les persones amb diversitat funcional... emprant:

- Una metodologia oberta i inclusiva que garanteixi una participació real de la ciutadania.
- Una diagnosi compartida dels actuals reptes i necessitats en matèria de gent gran i atenció a la dependència que té el municipi de Ripollet.
- Una proposta de model compartida que dona que resposta a les visions plurals.

El procés s'estructura en cinc fases de participació: la fase d'informació i difusió, fase de diagnosi ciutadana, fase de debat i creació de propostes, una quarta de concreció de propostes i una última de validació i retorn a la ciutadania dels resultats del procés.

FASE DE DIFUSIÓ I INFORMACIÓ

De l'1 de Maig al 12 de Maig

L'objectiu de la fase d'informació i difusió és posar en coneixement de la ciutadania, l'inici del procés participatiu, els diferents canals de participació i l'estat de la qüestió pel que fa a recursos per a gent gran al municipi i les polítiques desenvolupades fins el moment en matèria de gent gran i serveis socials.

Estructura de la fase:

- Sessió informativa oberta a la ciutadania per presentar el procés participatiu, el seu context, l'adequació del mateix i la web per participació i consulta de la informació referent al mateix. La invitació a la població per la participació és general.
- Invitació a la participació per prescripció directa a les entitats i associacions que ja hi estan treballant en la definició d'aquest equipament o que s'hi veuen directament relacionades.
- Difusió al mitjans de comunicació a través d'entrevistes i articles.

FASE DE DIAGNOSI CIUTADANA

Del 14 de Maig al 31 de Maig

La fase de diagnosi ciutadana té per objectiu realitzar un anàlisi col·lectiu de les necessitats i problemàtiques existents al voltant de la cobertura de les necessitats bàsiques en la fase d'envelliment i l'atenció a la dependència.

Estructura de la fase:

- Enquesta de diagnosi ciutadana per la recollida i identificació de les necessitats i problemàtiques de l'àmbit. Es realitzen diferents sessions presencials de recollida de respostes a localitzacions estratègiques del municipi. A més, la dinàmica és oberta a tota la ciutadania a través de la web del procés participatiu.
- Activitats específiques de diagnosi on hi participen col·lectius relacionats directament amb l'equipament o amb àmbits vinculats mitjançant dinàmiques de treball en grup.
- Informe de diagnosi amb el recull dels aspectes identificats que es fa públic amb la idea d'encarar la segona fase de debat i creació de propostes.

FASE DE DEBAT I CREACIÓ DE PROPOSTES

De l'1 de Juny al 30 de Juny

A la fase de debat i creació de propostes, es posa a disposició de la ciutadania tota la informació estreta dels resultats del diagnòstic ciutadà i es faciliten les bases per a realitzar un debat col·lectiu entorn als diferents models d'equipament possibles i les mesures a tenir en compte per a definir un model d'equipament.

Estructura de la fase:

- Taules rodones d'experts per aportar diferents visions sobre experiències en el model de gestió i participació en el centre, models d'atenció, models arquitectònics i de serveis.
- Taules d'intercanvi vivencial on usuaris, familiars i professionals mostren diferents experiències en la seva relació amb un equipament d'aquestes característiques.
- Visites de reconeixement del terreny on estarà ubicat l'equipament per poder generar propostes en relació i sinergia amb el propi entorn del futur equipament.
- Enregistrament en vídeo dels diferents debats per consulta a través de la web.
- Informe de recull de propostes sorgides durant aquesta fase.

FASE DE CONCRECIÓ DE PROPOSTES

De l'1 de Juliol al 8 de Juliol

La finalitat d'aquesta fase de concreció de propostes és l'ordenament i priorització de les propostes que han sorgit en l'anterior fase de debat.

Estructura de la fase:

- Sessions presencials per prioritzar propostes en funció del consens obtingut per cadascuna de les dinàmiques proposades.
- Jornada de cloenda per presentació de les propostes definitives dintre del marc del procés participatiu.

FASE DE RETORN

Del 9 de Juliol al 19 de Juliol

Darrer i última fase de Retorn amb l'objectiu de fer una devolució a la ciutadania de quins han estat els resultats del procés participatiu sobre la definició del model del futur equipament per a Gent Gran, així com donar compte de les diferents fases que ha tingut el procés, dades de participació i traçabilitat del mateix.

Estructura de la fase:

- Presentació pública dels resultats en sessió pública per a tota la ciutadania i als mitjans de comunicació, així com a totes les persones que han participat durant el procés participatiu.

GRUPS DE TREBALL: EL GRUP MOTOR I EL GRUP PARTICIPATIU

EL GRUP MOTOR

És el grup que dissenya, lidera i promou la participació de la població del municipi, planificant el procés participatiu, conduint les dinàmiques de participació, realitzant el seguiment, informant sobre l'estat del procés, controlant el marc legal i les funcions que se li assignin des del principi.

Els criteris que vehiculen aquest grup són dos: per una banda, un criteri tècnic i d'expertesa en l'àmbit social i de la salut; i per altra banda un criteri de dinamització participativa.

D'aquesta manera, es dota d'una doble legitimitat democràtica tot el procés participatiu, ja que el grup que liderarà, estarà conformat per representants d'institucions polítiques i representants d'entitats socials:

- Regidors.
- Tècnics a proposta de l'Ajuntament: en funció dels àmbits de participació, són tècnics de serveis socials, de participació, educadors, treballadors socials, etc.
- Representants d'entitats: de temàtica relacionada amb l'objecte del procés, és a dir associacions de gent gran, associacions de veïns, etc.
- Dos dinamitzadors del procés: un de perfil sociosanitari i un altre de perfil dinamitzador del procés.

EL GRUP PARTICIPATIU

El Grup Participatiu consta d'una diversitat de persones que reflecteixin la realitat social de Ripollet.

Aquest grup és quantitativament major que el Grup Motor.

- Ciutadans a títol individual: estan informats sobre les decisions acordades per poder participar activament i amb criteri a les dinàmiques participatives.
- Usuaris d'equipaments residencials o d'atenció a la Gent Gran i llurs familiars: la seva opinió és important ja que són consumidors dels mateixos serveis i productes oferts al mateix municipi.
- Professionals dels equipaments i serveis d'atenció a la Gent Gran: la seva perspectiva és molt rellevant ja que coneixen el perfil d'usuaris i residents, els usos de les residències, espais i serveis, les seves idiosincràsies i vicissituds del municipi i voltants.
- Professionals del Servei d'Atenció a Domicili: són bons coneixedors de les realitats domèstiques dels usuaris dels serveis.
- Delegats o portaveus d'entitats, fundacions, associacions i entitats que reflecteixin la diversitat de la vida social del municipi.

Funcions del Grup Participatiu

El Grup Participatiu és la principal "Àgora" del procés participatiu "Pensa en Gran". En aquest espai es realitzaran les principals dinàmiques que ens han de permetre obtenir uns resultats exitosos en termes de participació i qualitat democràtica. Les principals funcions que se li atribueixen a aquest grup són:

- Proposar activitats, dinàmiques i diferents mesures per tal de facilitar i aprofundir en el procés de debat i creació de propostes.
- Afavorir un espai de debat i creació de propostes entorn a l'objecte del procés.
- Garantir la participació de totes aquelles persones que hi vulguin participar.
- Fer d'altaveu del procés a la resta de veïns i veïnes de Ripollet.

Compromís amb el procés

Per tal que el procés participatiu "Pensa en Gran" sigui el més satisfactori per a tots i totes, cal que tenir en compte:

- **Compromís.** El Procés Participatiu es fa entre tots i totes, essent imprescindible el compromís d'assistència i d'aportacions.
- **Igualtat.** Totes les opinions són igual de vàlides encara que no s'arribi a un acord conjunt. Tothom té dret a expressar-se.
- **Respecte.** La base d'un debat democràtic és el respecte mutu entre les persones que hi participen.
- **Democràcia.** Es tracta d'un procés on tothom hi té la possibilitat de participar, aportar i decidir. Això també obliga a acceptar-ne els resultats, independentment de la visió particular.

Imatges de la presentació

CRONOLOGIA

	1 al 29 d'Abril				1 al 12 de Maig		14 al 31 de Maig			1 al 30 de Juny				1 al 8 de Juliol	9 al 19 de Juliol	
Setmanes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Disseny																
Informació i Difusió																
Diagnosi ciutadana																
Debat i Creació de propostes																
Concreció de propostes																
Validació i Retorn																
Altres Reunions de coordinació			19-abr			RDP 7										
Grup motor	5-abr		16-abr		2-maig	10-maig	17-maig			7-juny		21-juny		5-jul	12-jul	19-jul
Grup Participatiu						10-maig	17-maig			7-juny	14-juny	21-juny	28-juny	5-jul		19-jul

Reunions Grup Motor	Data	Hora	Lloc	Contingut
Reunió GM	02/05/2018	11:30	CSS	Presentació
Roda de Premsa	07/05/2018	09:30	Ajuntament	Presentació
Reunió GM	10/05/2018	13:00	CSS	Preparació reunió GP i punts informació
Reunió GM	17/05/2018	13:00	CSS	Devolució reunió GP i presentació dinàmiques
Reunió GM	07/06/2018	13:00	CSS	Debat del diagnòstic preparació xerrada
Reunió GM	21/06/2018	13:00	CSS	Seguiment xerrades i debat
Reunió GM	05/07/2018	13:00	CSS	Seguiment i disseny tancament
Reunió GM	12/07/2018	13:00	CSS	Tancament i Avaluació
Reunió GM	19/07/2018	13:00	CSS	Tancament i Avaluació

LA DIAGNOSI CIUTADANA

L'informe de diagnosi reflecteix les conclusions sorgides a través de les enquestes realitzades a la població de Ripollet, els debats i propostes de les sessions de treball en grup i, finalment, un anàlisi sociodemogràfic de Ripollet amb dades extretes de les fonts oficials.

Aquest exercici permet tenir la suficient informació sobre les necessitats detectades en l'àmbit de l'atenció a la gent gran i a la dependència, així com les possibles finestres d'oportunitat detectades en la fase de diagnosi ciutadana. Aquesta informació, i d'altra recollida en el marc del procés participatiu, ha de contribuir a facilitar la generació de propostes sobre el model d'equipament ajustat a la realitat present i als nous reptes que cal afrontar.

DADES DE PARTICIPACIÓ

Enquestes de diagnosi

Es realitzen un total de 4 punts de recollida d'enquestes i informació sobre el procés participatiu, en quatre punts estratègics de la ciutat.

Per altra banda, diferents **entitats i serveis, col·laboren en la recollida d'enquestes** entre els seus usuaris com per exemple les professionals del SAD, el Casal d'Avis, o l'Escola d'Adults.

Finalment, també es recullen enquestes directament a través de la web <http://participa.ripollet.cat/index.php/enquesta-participacio-pensa-en-gran/>

Enquestes al carrer	Data	Horari	Lloc	Enquestes Recollides
1	14/5/2018	10-13h	CAP Pinetons	16
2	23/5/2018	10-13h	Mercat	36
3	25/5/2018	10-13h	Pont Vell	28
4	28/5/2018	10-13h	Plaça de la Font	33
Enquestes recollides per entitats				81
Enquestes recollides via web				7
Total Enquestes recollides				201
Mostra Poblacional				0,53%

A les enquestes participen un total de **201 persones (0,53% de la població de Ripollet)** que s'identifiquen per gèneres amb xifres de **146 dones** (76,63% de la mostra) i **55 homes** (27,36% de la mostra). El 4,47% de les persones que responen l'enquesta no viuen a Ripollet enfront la gran majoria de persones que han respost que **sí són veïns de Ripollet: el 95,53%** dels enquestats.

Imatges de la recollida d'enquestes

Sessió de Diagnòstic

El dia 21/05/2018 es realitza, a la sala d'actes del Centre de Cultura de Ripollet, la sessió de diagnosi ciutadana a través del desenvolupament de dinàmiques de treball en grups d'unes 5-6 persones.

En aquesta sessió van participar 41 persones on hi destaquen representants d'entitats, professionals representatius i veïns i veïnes a títol individual.

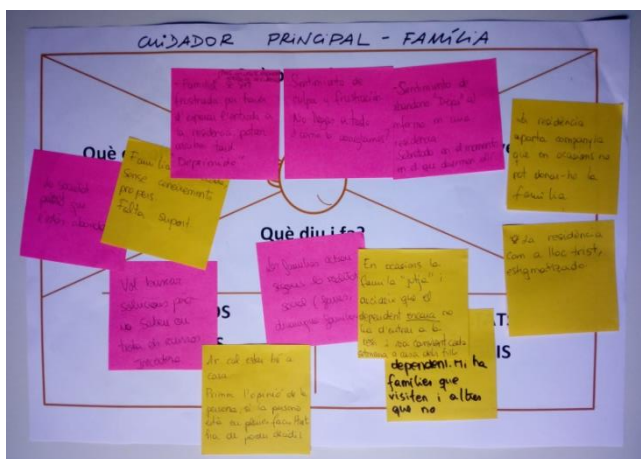
Entitats/serveis representats	
AAVV Sant Andreu	SAD Ripollet
AAVV Can Vargas	CAPs Ripollet
Càritas	Casal de Gent Gran
Amics de la Gent Gran	ASOC. RIP. Jubilados y Pensionista
La Gresca	Decidim Ripollet
Greu Roja	Partido Popular Ripollet
Marea pensionista	Esquerra Ripollet
Serveis Socials Ajuntament	SAD Ripollet
Veïns i Veïnes a títol Individual 11 participants	

La sessió es desenvolupa mitjançant la dinàmica “Mapa d’empatia” que facilita un exercici d’empatia cap a diferents actors relacionats amb l’equipament de gent gran i atenció a la dependència, convidant als participants a identificar necessitats presents i futures, des de les diferents perspectives:

- La perspectiva Administració
- La perspectiva professional sociosanitari
- La perspectiva cuidador/a principal o família
- La perspectiva persona amb dependència que viu al seu domicili
- La perspectiva persona amb dependència que viu en residència

Es realitza una pluja d'idees amb resposta des de les diferents perspectives de les següents preguntes:

- Què veu?
- Què diu i fa?
- Què escolta?
- Què pensa i sent?
- Esforços i mitjans
- Resultats i beneficis

Imatges: InfoRipollet i elaboració pròpia. Imatges de la jornada de diagnosi

CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC

Dades Bàsiques

Les dades poblacionals bàsiques de Ripollet ajuden a centrar el moment actual en el que ens trobem i indiquen les futures tendències poblacionals que permeten fer projeccions poblacionals.

Taula1. Població. Per grups sexe. **2017**

Homes	18.776
Dones	19.123
Total	37.899

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

Taula2. Població. Per grups d'edat. Total. **2017**

Grups d'edat	Ripollet	Vallès Occidental	Catalunya
De 0 a 14 anys	7.020	158.795	1.179.741
De 15 a 64 anys	25.339	604.465	4.976.815
De 65 a 84 anys	4.850	125.185	1.170.656
De 85 anys i més	690	21.586	228.618
Total	37.899	910.031	7.555.830

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

Taula3. Població. Per grups d'edat. Homes. **2017**

Grups d'edat	Ripollet	Vallès Occidental	Catalunya
De 0 a 14 anys	3.576	81.711	607.360
De 15 a 64 anys	12.834	302.623	2.504.740
De 65 a 84 anys	2.137	56.131	524.137
De 85 anys i més	229	6.932	73.963
Total	18.776	447.397	3.710.200

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

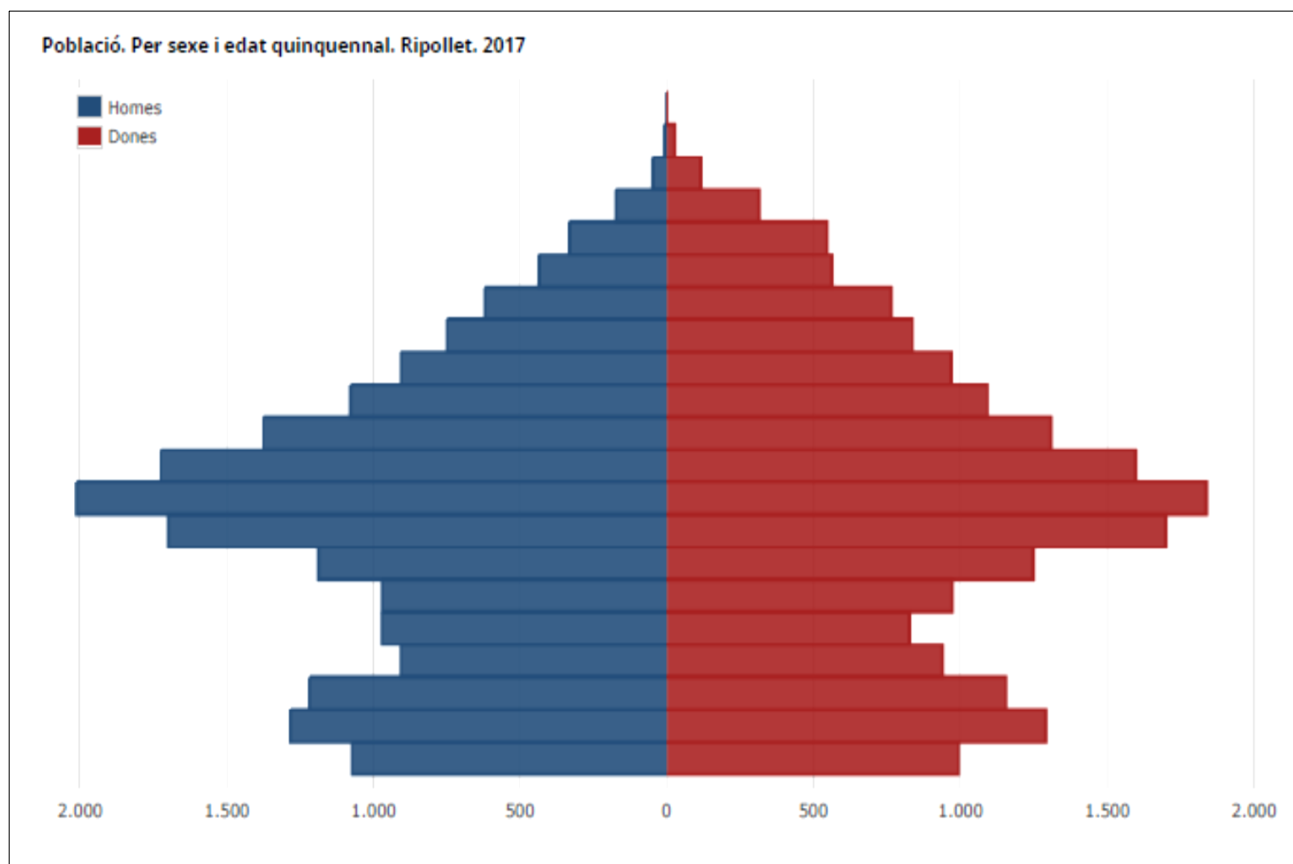

Taula 4. Població. Per grups d'edat. Dones. 2017

Grups d'edat	Ripollet	Vallès Occidental	Catalunya
De 0 a 14 anys	3.444	77.084	572.381
De 15 a 64 anys	12.505	301.842	2.472.075
De 65 a 84 anys	2.713	69.054	646.519
De 85 anys i més	461	14.654	154.655
Total	19.123	462.634	3.845.630

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

Taula 5. Piràmide poblacional per sexe i edat. Ripollet 2017

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

A nivell de creixement de població, s'observa que al municipi de Ripollet existeix un desajust important pel que fa al nivell progressiu d'envelliment de la població, que si bé és cert que en el moment present no és molt pronunciat, si que es pronostica que en un període de 40 anys podria tenir una afectació important. S'observa clarament que, situats en aquesta projecció temporal, **hi haurà un increment molt elevat de la població major de 65 anys, i a banda, aquesta estarà sustentada per molta menys població activa que en aquests moments.** És important doncs, tenir en compte els canvis que es poden donar en els propers anys sobre l'índex d'envelliment i el de dependència poblacional.

Taula 6. Indicadors d'estructura de la població. **Ripollet.2017¹**

Indicadors demogràfics	Ripollet (2017)	Vallès Occidental (2017)	Catalunya (2017)
Índex d'envelliment (1)	78,91	92,42	118,61
Índex de sobreenvelliment (2)	14,22	17,24	19,01
Índex de dependència senil (3)	21,86	24,28	28,11
Índex de dependència global (4)	49,56	50,55	51,82
Índex de recanvi de població activa (5)	101,46	102,57	115,02

Font:Elaboració pròpia a partir de Idescat. Padró municipal d'habitants.

Si s'analitzen els d'indicadors d'estructura poblacional, aquests permeten conèixer amb més deteniment les característiques demogràfiques de la població del municipi.

- **L'índex d'envelliment** mesura la proporció d'individus majors de 65 anys respecte els que tenen 15 ó menys anys, explica si la població està molt envellida o rejuvenida. En el cas de Ripollet l'índex és del 78,91%, com es pot veure aquesta xifra és força elevada, tot i que en menor grau a la registrada a Catalunya, i ens posa de manifest que de cada 100 habitants menors de 15 anys, n'hi ha 78 que són majors de 65 anys.
- Si ens fixem en **l'índex de sobre envelliment**, ens mostra la relació entre la població de 85 anys amb els majors de 65 anys. Aquest és de 14,22%, la qual cosa explica que de cada 100 persones majors de 65 anys, n'hi ha 14 que són majors de 85 anys.
- **L'índex de dependència senil** indica la carrega d'envelliment que suporta la població en edat de treballar, és a dir, el nombre de persones de més de 65 anys, respecte el nombre de persones en edat de treballar. En aquest cas a Ripollet és del 21,86%, i tot i que és elevat està per sota de l'observat a Catalunya on és del 28%.
- **L'índex de dependència global o econòmica** ens informa del pes de la població inactiva (infants i gent gran) sobre el gruix de població activa (de 16 a 64 anys) i per tant, la càrrega que la població inactiva suposa sobre l'activa. Per Ripollet aquest és del 49,56% per al 2017.
- Finalment, **L'índex de recanvi de la població activa** relaciona la població que està a punt de sortir del mercat de treball amb la que està a punt d'entrar. En aquest cas, l'índex es situa per damunt de 100, concretament, 101,46%. Si bé és cert que es menor que la taxa a Catalunya, aquesta ens indica que hi ha més persones que deixen el mercat laboral,

(1) ¹Es la relació entre la població de 65 anys i més i el de joves menors de 15 anys.

(2) Es el percentatge entre el número de persones de 85 anys i més respecte al de persones de 65 anys i mes. Si el valor de l'índex és igual a 1 vol dir que hi ha la mateixa proporció entre ambdós grups de població. Quan més elevat sigui el número resultant més sobre envelliment denota, i al contrari quan més s'apropi a 0

(3) Es el percentatge entre el nombre de persones de 65 anys i més i el de persones de 15 a 64 anys. Expressa la proporció existent entre la població depenent i l'activa, de la qual aquella depèn.

(4) Es el percentatge entre la població de 65 anys i més i de la menor de 15 anys, respecte a la resta de la població. Mesura la càrrega que per a la població en edat de treballar representa la població en edats dependents.

(5) Relaciona la població que està a punt de sortir del mercat de treball amb la que està a punt d'entrar. Quan l'índex baixa, les condicions pels joves es tornen més difícils (tot i que aquest índex es limita a l'àmbit demogràfic i no contempla l'efecte que tenen les polítiques públiques d'ocupació). A més, és força variable i conjuntural. Quocient entre el nombre de persones de 65 anys i més i el nombre de persones de 15 a 64 anys. S'expressa en tant per cent.

que no pas les que s'incorporen.

Dintre de l'àmbit de la salut, és important considerar en les taxes de discapacitat i de dependència actuals ja que donen una aproximació del volum de població a la que el nou equipament haurà de donar resposta.

Taula 7. Persones amb discapacitat reconegudes legalment segons el grau de discapacitat. **Ripollet.2017**

Any 2017. Ripollet	
Grau de discapacitat entre 33 i 64%	1644
Grau de discapacitat entre 65 i 74%	537
Grau de discapacitat 75% i més	297
Total	2478
Percentatge sobre població	6,53%
Població discapacitat Catalunya	551439
Percentatge sobre població Catalunya	7,29%

Font: Idescat. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Taula 8. Persones amb grau de dependència reconegut legalment segons el grau. **Ripollet.2017**

Any	Grau I	Grau II	Grau III	Sense classificar
2013	39	34	22	38
2014	21	29	17	49
2015	41	35	21	61
2016	50	34	16	76
2017	35	10	9	123
Total	186	142	85	347

SERVEIS

Actualment el municipi de Ripollet disposa de dos recursos destinats a persones grans amb dependència:

- El Centre de Dia Can Vargas, de titularitat pública depenent de la Generalitat, que compta amb **38 places concertades**. Actualment amb una llista d'espera d'unes 50 persones aproximadament.
- La residència privada, Hogar Mevi. Es tracta d'un centre col·laborador amb la Generalitat de Catalunya que ofereix 23 places residencials i 2 de centre de dia.

La demanda d'aquest tipus de serveis entre la població de Ripollet és evident i la necessitat contrastada. El fet que no existeixen suficients places al municipi, implica que moltes de les persones que es troben en aquesta situació han de desplaçar-se a municipis de la comarca on puguin ser acollides en centres especialitzats com a Sabadell, Cerdanyola, fins i tot Barcelona.

Aquest fet implica un greuge no només per als usuaris degut a que perden el contacte amb el seu entorn social, familiar... sinó que suposa un greuge per a les famílies que es veuen obligades a fer llargs desplaçaments, assumir el cost de la despesa i, en molts casos, això es tradueix en una reducció de les visites de familiars. Actualment, no existeix un font per conèixer quantes persones de Ripollet es veuen obligades a marxar del municipi per aquest fet.

Segons les dades publicades pel Govern de la Generalitat el mes de juliol de 2016, al Vallès Occidental, 1.995 persones estan en la llista d'espera per accedir a plaça residencial, pública o concertada.

En aquest sentit la programació territorial dels Serveis Socials especialitzats 2015-2018 del Departament de Treball, Afers Socials i Família, estableix les zones d'actuació preferent on cal promoure la construcció de noves places d'atenció diürna i acolliment residencial. El Vallès Occidental, en aquesta escala formada per prioritat molt alta, alta, mitja i baixa, apareix com a "prioritat alta" tan pel que fa a residència assistida com a centre de dia.

Concretament, en aquest informe, es fa explícit que per tal de poder complir la ràtio de places públiques ofertes al territori, caldria un augment a la comarca, d'entre 391 i 782 places de residència assistida i entre 51 i 101 places de centre de dia.

Taula 9. Residència Assistida. Zones d'actuació Preferent. Vallès Occidental.

Comarca	Població base 2018 (persones de 65 anys i més valorades per dependència amb graus II i III)	Places registrades servei de residència assistida (2T 2013)	Usuaris finançats 2013 (2T 2013) *	Resultat de l'aplicació de l'indicador d'equilibri territorial (en %)	Resultat de l'aplicació de l'indicador de demanda (en %)	Grau de prioritat del territori	Interval d'increment de places comarcal Interval
Vallès occidental	16.943	5.365	2.337	-30,2	9,2	alt	391 – 782

Font: Programació dels serveis socials especialitzats 2015-2018. Generalitat de Catalunya.

Taula 10. Centre de dia. Zones d'actuació Preferent. Vallès Occidental.

Comarca	Població base 2018 (persones de 65 anys i més valorades per dependència amb graus II i III)	Places registrades servei de centre de dia (2T 2013)	Usuaris finançats 2013 (2T 2013) *	Resultat de l'aplicació de l'indicador d'equilibri territorial (en %)	Resultat de l'aplicació de l'indicador de demanda (en %)	Grau de prioritat del territori	Interval d'increment de places comarcal Interval
Vallès Occidental	24.663	1.822	758	-19,1	0,8	alt	51 – 101

Font: Programació dels serveis socials especialitzats 2015-2018. Generalitat de Catalunya.

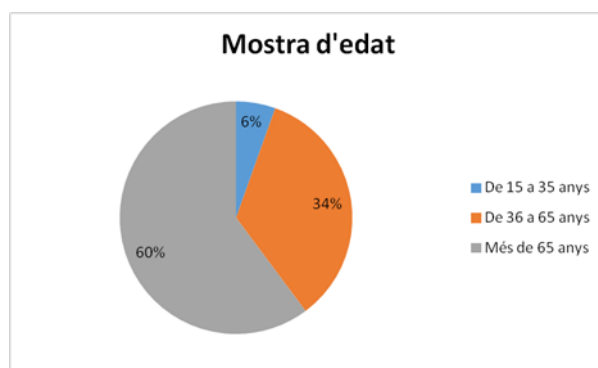
RESULTATS DESCRIPTIUS DE L'ENQUESTA DE DIAGNOSI

El perfil de les persones enquestades, principalment, es troba en relació directa amb el debat del futur equipament per a gent gran. A banda de l'anàlisi per gèneres, anteriorment esmentat, amb majoria de dones que tradicionalment són i han estat cuidadores professionals i no professionals dintre de l'àmbit, el 60% de les persones enquestades són persones de més de 65 anys i, amb un nombre significatiu, persones que cuiden d'una persona dependent o que elles mateixes ho són (al voltant del 35%). Per tant, entenem que es tracta d'un grup poblacional que en un moment determinat, pot trobar-se en una relació directa amb aquest futur equipament.

Taula 11. Perfil de la mostra poblacional

Perfil de la mostra	
Total enquestats	201
Viuen a Ripollet	95,53%
Dones	76,63%
Homes	27,36%
De 15 a 35 anys	5,47%
De 36 a 65 anys	34,32%
Més de 65 anys	60,19%
Cuidadors de persones dependents	19,40%
Persones amb dependència	15,92%

Font: elaboració pròpia

Entenent que l'objectiu de l'enquesta és traslladar el debat sobre el futur model d'equipament per detectar necessitats a partir d'un grup de població plural i que aquestes hagin pogut donar la seva opinió sobre les qüestions plantejades, aquest objectiu ha estat assolit pel fet d'haver arribat a dues-centes persones, gairebé deu vegades més que el nombre de membres del grup participatiu.

A continuació es presenta un anàlisi per preguntes realitzades per àmbits.

Imatges de la recollida d'enquestes

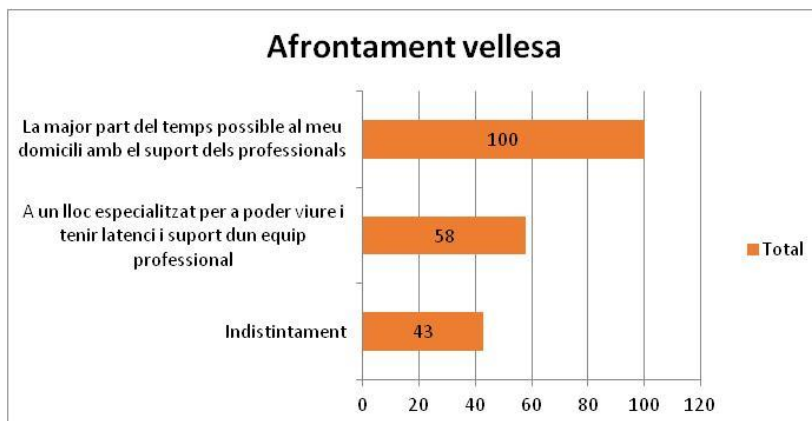

Àmbit percepció i afrontament de l'envelliment

Com a primera dada i analitzant els resultats de la primera pregunta sobre percepció, la gran majoria de persones enquestades (92%) **creu que Ripollet no disposa dels recursos suficients** i la infraestructura adequada per atendre la població major de 65 anys i la població amb dependència.

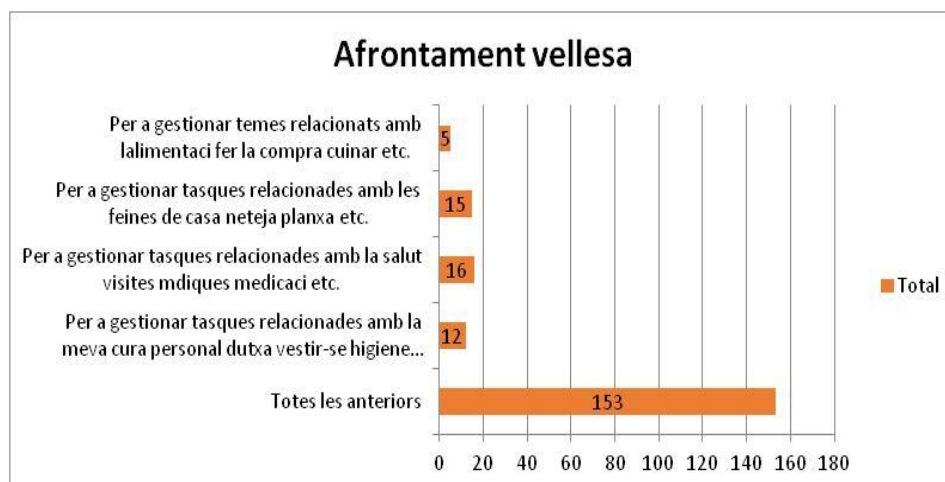
En les preguntes de l'enquesta relatives a l'auto-percepció i d'afrontament de l'envelliment, les conclusions són:

- Que **la gran majoria de les persones enquestades assumeixen la necessitat d'un suport extern en algun moment.**
- Que **la majoria prefereixen allargar l'estada al domicili** el major temps possible sempre i quan l'atenció sigui l'adient o no suposi una càrrega desmesurada cap a familiars.

Cal doncs tenir **molt present a l'hora de decidir serveis i àmbit d'actuació**, que en bona part s'han de poder oferir des de l'equipament però s'han de gaudir als domicilis donat que són els llocs d'estada preferent.

Finalment, davant les activitats bàsiques de la vida diària, el resultat aboca que l'atenció externa rebuda per professionals ha de ser **d'una atenció integral**, amb una mirada holística en funció de la situació de dependència de la persona en cada moment.

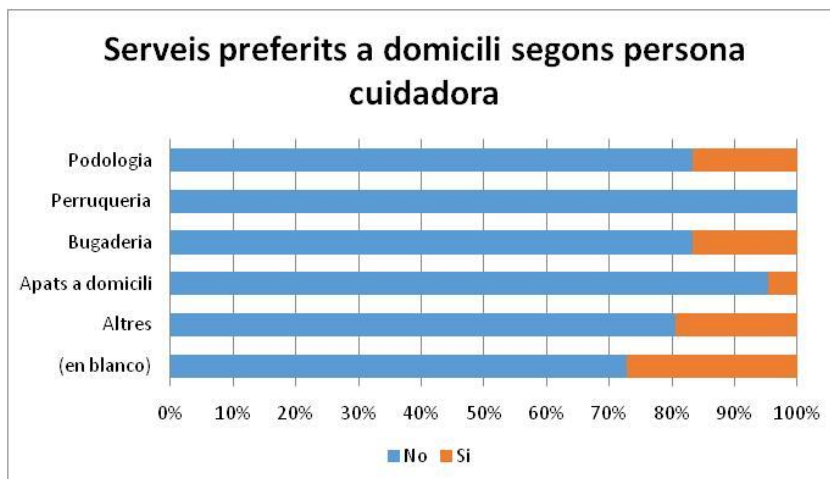

Àmbit dels serveis i necessitats al domicili

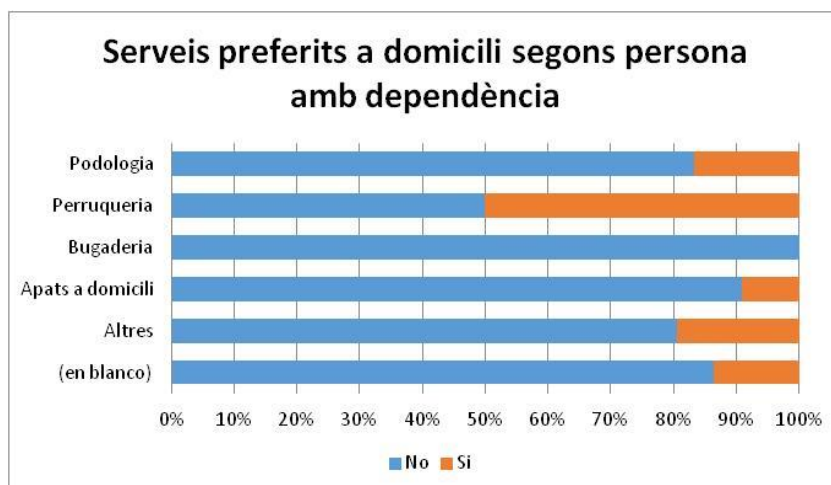
En l'anàlisi sobre quins serien els serveis preferits per la totalitat dels enquestats, després de l'opció "d'Altres", **els serveis que més bona acollida han tingut han estat els àpats i la bugaderia a domicili**. Però resulta interessant poder separar els resultats en funció de si la persona enquestada es troba en situació de dependència o si per contra, es troba cuidant a una persona en aquesta situació.

Però sembla oportú, en aquest apartat, observar les respostes en funció de la situació de la persona enquestada: persones en situació de dependència vers persones cuidadores. El principal canvi que s'observa és que mentre que les primeres identifiquen el servei de perruqueria a domicili com quelcom important i no assenyalen la bugaderia, el segon grup destaca el servei de bugaderia, important càrrega dintre de les tasques domèstiques, i no creu necessari gaudir d'un servei d'estètica a casa.

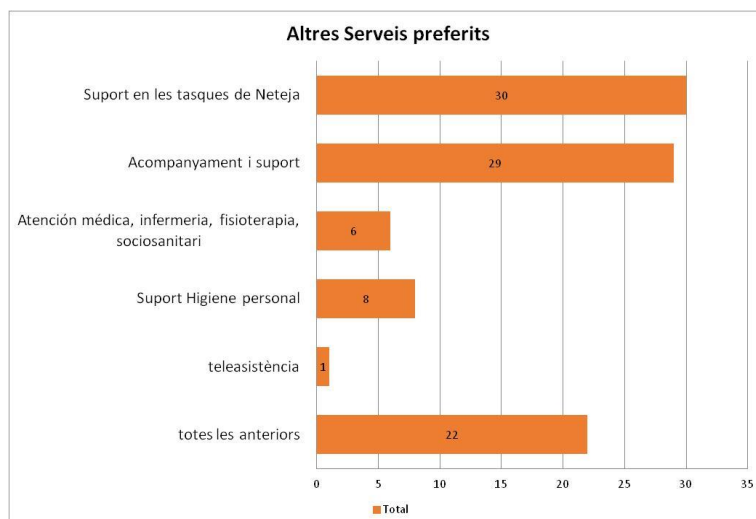
Aquestes dades posen de manifest la importància que té per a les persones amb dependència la seva imatge, allò que transmeten, mantenir la seva dignitat i no vincular la dependència amb manca de cura personal.

Per tant, **la imatge externa i la projecció d'un mateix són elements que intervenen en l'estat emocional i en el benestar psicològic de la persona en situació de vulnerabilitat d'una forma clara i que cal tindre en compte** al plantejar els serveis i el model d'atenció.

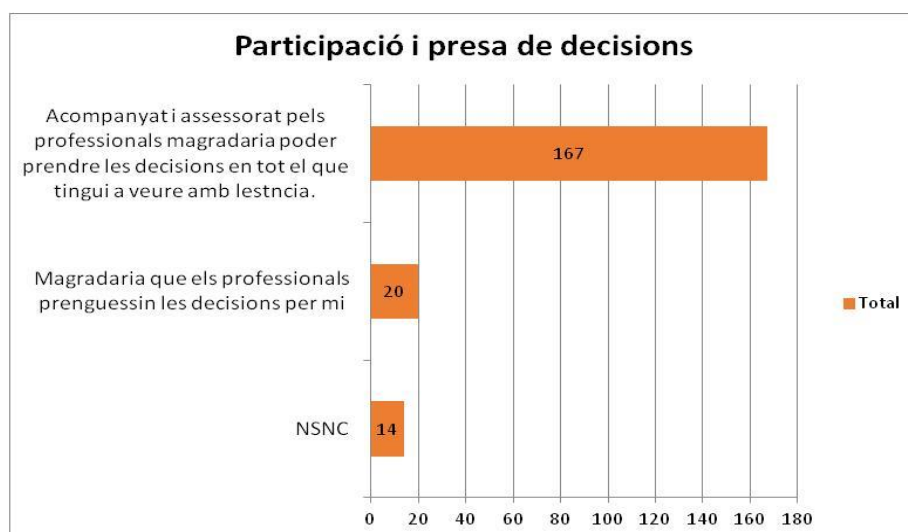

Finalment, donat que la resposta "altres" ha estat altament significativa, val a dir que les principals opcions de serveis, proposades pels veïns i veïnes, són el **servei de Neteja i el servei d'Acompanyament i suport**, seguides de les peticions relacionades amb el seguiment de la salut com serveis de metges o infermeria a domicili i suport a la higiene personal.

Àmbit dels serveis i model d'atenció residencial

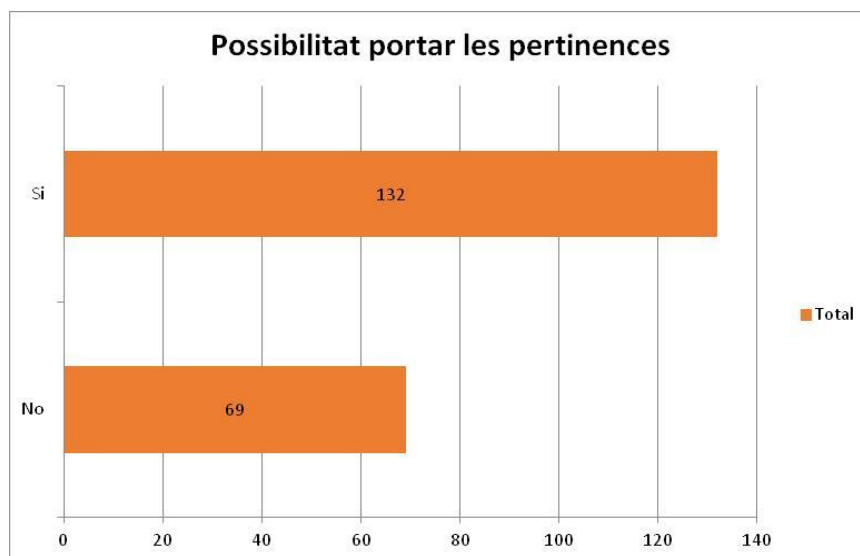
Davant les respostes a les preguntes relacionades amb l'estada en el centre residencial o al futur equipament per a gent gran, la gran majoria de les persones **consideren que les persones ateses a un centre residencial o un equipament per a gent gran han de ser partícips de les principals decisions** sobre la seva estada i experiència al centre.

Davant la pregunta "Si residíssi en aquest equipament, us agradaria poder traslladar-hi mobiliari o altres pertinences per tal de sentir l'espai més vostre?" es confirma de forma majoritària i es reforça la idea **ja expressada de que les persones volen mantenir-se el màxim temps possible al seu domicili, o en el seu defecte, viure en un lloc que s'hi assembli el màxim.**

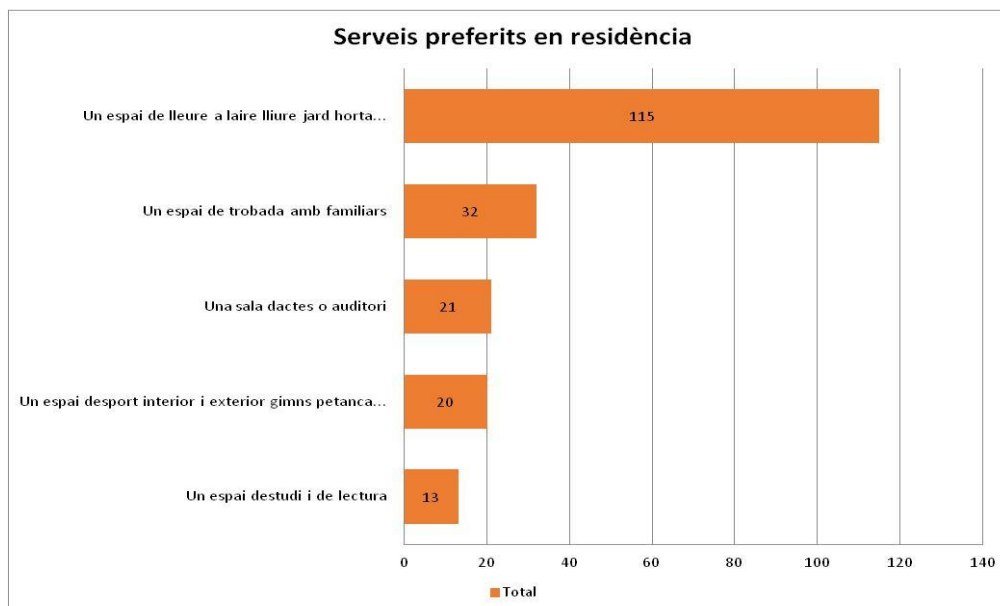
Per altra banda, aquesta pregunta també dona una idea sobre la rigidesa i el grau d'obertura que ha de tenir l'equipament cap a propostes com aquesta.

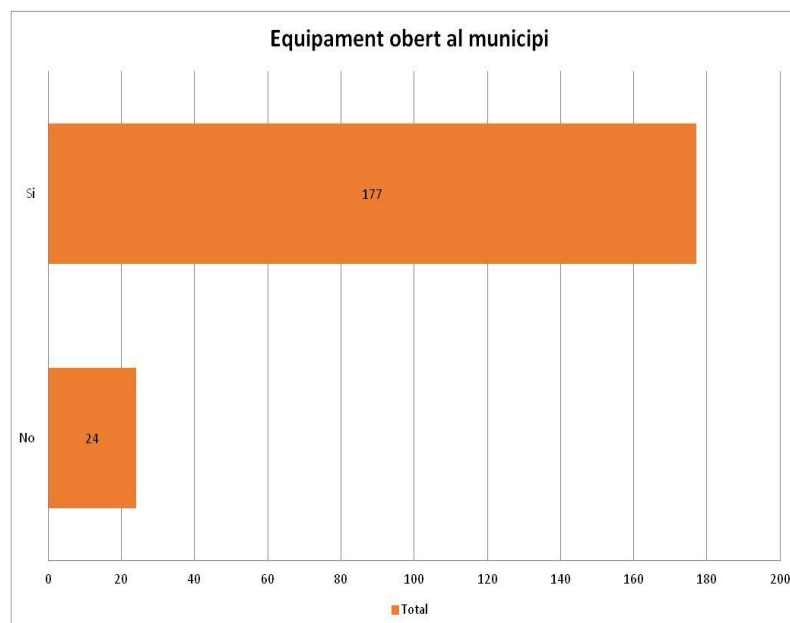
En definitiva, el model de gestió ha de ser de tal manera que les persones ateses puguin tindre cert poder de decisió, han de ser escoltades i respectades en les seves voluntats i aportacions.

Les respostes a les preguntes "Si residíssi en aquest equipament, quins d'aquests serveis consideràreu important?", s'observa que de forma majoritària s'opta per l'opció de **disposar d'una zona verda a l'aire lliure com a element imprescindible**, essent la següent opció més triada la de dotar l'equipament d'un espai destinat per a reunir-se amb les famílies, elements que cal tenir en compte en l'apartat de la disposició arquitectònica del futur equipament.

En addició a aquestes característiques, davant la possibilitat de ser un equipament obert o més aviat tancat, cap a la vida i les dinàmiques del seu entorn, **majoritàriament es visualitza com un equipament obert a la ciutadania**, entès com un espai compartit amb altres persones de la localitat no residents que puguin fer ús de les instal·lacions, de distintes franges d'edat, col·lectius, organitzacions... en activitats conjuntes o no.

RESULTATS DE LA SESSIÓ DE DIAGNOSI: MAPA D'EMPATIA

L'altre dinàmica per definir necessitats va estar el treball "Mapa d'empatia" que destaca els següents aspectes a considerar en relació a la creació i gestió d'un equipament per a la gent gran i les persones implicades en el seu quotidià.

Mapa d'empatia: administració

QUÈ PENSA	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Necessita cobrir un servei que demana el poble: una residència.	-Cada cop més persones demanant serveis i té difícil atendre. -Manca de recursos econòmics.	-Demanda de persones que no es poden atendre com cal al domicili. -Necessitat de donar serveis a persones que viuen soles. -Necessitats de que persones que necessiten serveis d'alimentació i neteja.	-Vol tindre la residència.	-Contacta amb altres persones, entitats, etc. per solucionar-ho.	---

Mapa d'empatia: professional sociosanitari

QUÈ PENSA I SENT	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Que té vocació. -En millorar cap al centre i cap al pacient. -Impotència.	-Falta d'activitats de lleure. -Alegria. -Estereotips. -La família: relacions, sentiments, necessitats. -Mancances sanitàries. -Sobrecàrrega de treball.	-Història de vida. -Gent que plora, solitud, tristesa. -Queixes.	-Dona amor, "cariño", escolta. -Atén a les famílies, fa costat. -Escolta, somriu, mira als ulls. -Abraga.	-Físics i emocionals. -"Tu mateix".	-Un somriure. -Satisfacció. -Amor. -Agraïment.

Mapa d'empatia: cuidador principal-família

QUÈ PENSA	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Deprimit. -Pocs recursos. -Frustració per haver d'esperar l'entrada a la residència que potser arriba tard. -Sentiment de frustració i culpa. -No arriba a tot. -Com ho puc arreglar?	-La residència aporta companyia que en ocasions la família no pot donar. -La residència és un lloc trist, estigmatitzat.	-La societat sent que l'estàs abandonant. -Família descol·locada sense coneixements propers. -Falta de suport.	-Actuen segons la realitat social (feines, dinàmiques socials...). -En ocasions la família jutja i decideix que el dependent encara no ha d'entrar a la residència i va canviant cada setmana de casa dels fills. -Vol buscar solucions però no saben on trobar recursos. -Incertesa. -Visitar a la persona dependent. Hi ha famílies que visiten i altres no. -Primer cal estar bé a casa. Primer l'opinió de la persona, si la persona està en plenes facultats ha de poder decidir.	---	---

Mapa d'empatia: persona amb dependència al domicili

QUÈ PENSA	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Que necessita companyia. -Que no vol estar sol i necessita algú que li ajudi. -Que necessita afecte. -Que és una càrrega.	-Que està sol. -Que necessita ajuda. -Que necessita estar entretingut. -Que necessita expressar les seves angoixes. -Barreres físiques.	-Masses penes. -Massa T.V. -Queixes per la feina de cuidar-les.	-A veure si em moro ja. -Sobreviure com pot. -Estar inactiva. -Que no volen anar a una residència o centre de dia.	-Servei d'ajuda a domicili. -Teleassistència. -Voluntariat per escoltar i portar al metge. -Suports per la tercera edat. -Adaptacions al domicili.	-Intimitat. -Estar amb la família. -Estar al seu entorn. -No sentir-se tant dependent. -Més llibertat per decidir sobre assumptes propis.

Mapa d'empatia: persona amb dependència a residència

QUÈ PENSA	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Que no som amos de nosaltres mateixos. -Que el menjar no ens agrada. -Que no fem res i passem les hores mirant la T.V. -Que es mor de pena i falta la família. - Impotència.	-Les places privades costen molts diners. -Que està en llista d'espera. -Que els companys marxen i ell es queda esperant la seva hora. -Que han d'esperar molt de temps per una plaça pública. -Que estan sols.	-Els companys parlen de les famílies amb rebuig per l'abandonament. -Parlen de mi davant meu com si no estigues. -Diuen "pobre persona" i l'estic sentint. -A les famílies queixant-se. -Falta personal.	- Abandonament. -Estar com a una sala d'espera. -Estar sols.	---	- Acompanyament -Assistència 24/7 -No preocupacions. -Tranquil·litat.

Així doncs, la lectura que en fem, és:

- La voluntat de l'Administració Local de sentir i donar resposta a les demandes veïnals.

En l'anàlisi de la posició actual, els veïns i les veïnes valoren les accions que l'Administració (Ajuntament) està realitzant per aconseguir la construcció de la residència o equipament, històricament reivindicat al territori. **Són conscients de les dificultats polítiques i econòmiques que envolten la gestió municipal en relació a l'edificació però tots plegats ho consideren quelcom necessari amb caràcter urgent.**

- Els sentiments de les persones grans vers la situació de dependència.

Pel que fa a posar-se a la pell de les persones grans, cal destacar la vivencial de sentiments i emocions. Les limitacions i dificultats físiques i cognitives sobre les que, tradicionalment, s'ha enfocat la visió mèdica i sanitària, deriven en un seguit de pensaments que esdevenen en sensacions **d'incapacitat, d'inutilitat, de convertir-se en una càrrega per un mateix, la seva família i per la societat en general**. Valors com la vitalitat associada a la joventut i la productivitat, donen de costat a les persones grans i amb dependència, afavorint les **situacions d'aïllament, abandonament i soledat; els sentiments d'impotència, frustració, tristesa i depressió**. Compartida aquesta percepció per les persones grans a domicili i les que traslladen el domicili a un centre residencial.

- El neguit de les persones grans i llurs familiars davant la possibilitat d'iniciar la participació en un centre de dia o traslladar el seu domicili a una residència.

Recollit als mapes de persones amb dependència (a domicili i residència) i al mapa de familiar o cuidador principal. Sortir del propi domicili quan des de la posició d'una persona gran i amb dependència genera en aquesta la por d'estar abandonat per la família, de trencar els vincles familiars i socials que donen sentit a la part humana de la persona: l'afecte, la vida en comunitat. Igualment, **pels familiars suposa sentiments de frustració no poder donar l'atenció especialitzada durant un temps suficient al seu familiar i, en haver de recórrer a una institució, apareixen sentiments de culpa i depressió**.

Aquest quadre és secundari a la realitat i percepció de molts dels recursos que fins al moment han donat atenció a persones grans, viscuts com a espais per recollir a persones en processos de final de vida, sense vida abans de la mort. L'estigma encara avui és vigent i genera refús en la majoria dels casos, dificultant el desig d'accés a aquest tipus de recurs, menyspreant els beneficis als que pot accedir i del que pot gaudir una persona gran.

- El patiment davant la soledat en els darrers anys de final de vida.

Cal no oblidar en l'enfocament que davant l'estada al domicili o a una residència, les persones grans sobreviuen als seus amics i coneguts. Aquesta situació genera pèrdua de vincle i soledat, així com patiment davant un final de vida amb incertesa i, sovint, acompanyat de malaltia i pèrdua de capacitats.

- La necessitat de mantenir o crear un vincle sà amb la família.

En la línia anteriorment enregistrada, **la família esdevé un pilar fonamental** a la vida de les persones grans, és important poder facilitar des del equipament espais i pràctiques que

mantinguin el contacte i les activitats compartides. És igualment **important i necessari una comunicació amb fluïdesa entre professionals i familiars per garantir una intervenció ajustada, personalitzada i digna**, principalment si les decisions són subrogades.

- La necessitat de les famílies de suport (psicològic, de mitjans estructurals, humans i econòmics, informació) per conciliar la vida de laboral amb la familiar i de cuidador.

Es detecta, en paral·lel, la necessitat de suport i atenció professional a les famílies, amb grans demandes físiques i psicològiques arran de la situació de conviure amb una persona amb dependència. **La frustració, el cansament, la sobrecàrrega emocional han de poder tenir una resposta efectiva per mantenir la sensació de vida viscuda amb confort i qualitat per totes bandes.**

- Gestió i atenció tant a domicili com a l'equipament de professionals altament qualificats i experts en l'àmbit de l'atenció a les persones.

Es compartit el sentiment de neguit al moment de canviar de domicili i passar a conviure en un espai compartit, en relació constant amb **professionals dels que dependrà l'èxit de la inclusió a la residència i el seu quotidià, de sentir-se atès com a persona**. Neguit que també es trasllada als domicilis, **per les persones que han de rebre les atencions a casa seva, sentir-se segurs i en "bones mans" és quelcom primordial a l'hora de pensar en un servei extern.**

DEBAT I CREACIÓ DE PROPOSTES

LA CREACIÓ DE PROPOSTES

El dia 7 de juny s'inicia la fase de **debat i generació de propostes**, la qual té per objectiu aportar la informació necessària a la població per tal de poder generar propostes en diferents àmbits entorn al futur equipament per a gent gran del municipi.

En aquest sentit, s'organitzen **dues xerrades informatives** que compten amb la presència de professionals i experts per aportar la seva visió i expertesa sobre diferents temàtiques al voltant de la construcció de l'edificació i gestió del servei. A més a més, s'han realitzat **dues sessions de treball** que tenien per objectiu recollir les aportacions de les persones participants entorn als temes plantejats en aquestes xerrades informatives i d'altres. Tot plegat ha servit per a poder consensuar i posar en comú diferents visions sobre aspectes clau amb el que haurà de comptar el nou equipament per a gent gran de Ripollet.

Pel que fa a la participació, podem fer una valoració positiva ja que s'ha mantingut un nivell de participació constant en les diferents cites que s'han convocat.

Data	Tipus	Participació
07/06/2018	Xerrada: model arquitectònic i tipus de serveis	54 persones
14/06/2018	Sessió de treball	23 persones
21/06/2018	Xerrada: model d'atenció i valors	63 persones
28/07/2018	Sessió de treball	21 persones

Imatges dels grups de debat

XERRADA: MODEL ARQUITECTÒNIC I TIPUS DE SERVEIS

El mateix dia 7 de Juny de 2018, té lloc a l'escola Els Pinetons de Ripollet, la primera xerrada informativa centrada en aportar elements per al debat sobre el model arquitectònic i els tipus de serveis amb els que podia comptar el nou equipament.

Pensa en gran

Pensa el futur equipament per a la gent gran de Ripollet. Pensa en tu.

Xerrades a l'escola Pinetons

Dijous 7 de juny, a les 17.30 h

"Model arquitectònic del futur equipament per a la gent gran de Ripollet"

A càrrec de:
 -Marc Obradó Arquitecte d'EXE Arquitectura
 -Jordi Fortuny Arquitecte municipal de l'Ajuntament de Ripollet

A continuació

"Quins serveis ha d'oferir el futur equipament per a la gent gran de Ripollet?"

A càrrec de:
 -Adela Martínez Directora del Centre de Dia Can Vargass
 -Cristina Patón Directora de la Residència, Centre de Dia i Casal de Trinitat Nova
 -Antonia Martínez Directora dels pisos tutelats de Rubí
 -Francisco Fernández Coordinador del SAD Ripollet

Ajuntament de Ripollet +ciutat!

Aprofitant que l'escola Els Pinetons està situada davant l'emplaçament reservat per a la construcció del nou equipament, es trasllada allà la primera xerrada i es complementa amb una visita guiada al solar, de manera que es pot visualitzar i concretar les característiques de l'emplaçament reservat per tal fi. La visita va comptar amb les intervencions de Jordi Fortuny, arquitecte municipal de l'Ajuntament de Ripollet, i Marc Obradó, arquitecte del grup EXE-Arquitectura, que aporten entre tots dos les potencialitats que presenta el terreny segons les seves opinions.

Un cop finalitzada la visita, s'inicia la xerrada, en Jordi Fortuny, arquitecte municipal, aterra el projecte tenint en compte l'històric i les característiques actuals de sòl que va estar intervingut l'any 2006.

A continuació un grup de professionals gestors de serveis per a gent gran fan una exposició de diferents serveis existents dins la xarxa d'atenció a la gent gran. Adela Martínez, exposa la realitat d'un Centre de Dia i, seguidament, Cristina Patón, parla de la seva experiència com a directora de la Residència de la Trinitat Nova i del Casal d'Avis. Antonia Martínez explica les característiques dels pisos tutelats de Rubí i finalment Francisco Fernández la del Servei d'Ajuda a Domicili.

L'arquitecte Marc Obradó mitjançant experiències pràctiques centra la seva xerrada en dos temes principals: Com aprofitar al màxim l'arquitectura com a element cohesió amb les persones i l'entorn, així com les noves tendències en l'àmbit de l'arquitectura sostenible.

L'acte finalitza amb un torn de preguntes.

DEBAT SOBRE ELS SERVEIS

El dia 14 de Juny, es celebra al Centre Cultural de Ripollet, la sessió de treball sobre serveis i model arquitectònic.

La jornada s'obre amb la presentació dels resultats de **l'informe de diagnosi ciutadana** desenvolupat durant el mes de maig, que orienta el debat i generació de propostes.

La sessió es desenvolupa a través de dues dinàmiques de treball en 5 grups d'unes 5 persones. La primera dinàmica genera una pluja d'idees sobre els possibles serveis agrupats en:

- Serveis que necessiten un espai propi i que condicionen la projecció arquitectònica.
- Serveis que es gestionen des de l'equipament però no es presten des de l'edificació.

Posteriorment es prioritzen tres serveis de cada classificació mitjançant un sistema de puntuació consensuada.

A banda dels resultats de **l'informe diagnòstic**, s'entrega als membres del grup participatiu, un **resum de la xerrada sobre serveis** realitzada el dia 7 de juny i extracte de la normativa extrets del **Decret 205/2015, de 15 de setembre, del règim d'autorització administrativa i de comunicació prèvia dels serveis socials i del Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials**.

grups de debat

Imatges dels

A continuació podem veure aquells serveis indicats pels participants com a necessaris, i dintre d'aquests aquells que són més prioritaris.

AMB NECESSITAT D'ESPAI	vots
Espai Polivalent	III
Espai verd, hort, jardí	III
Pisos tutelats	III
Biblioteca	II
Centre de Dia	II
Capella	I
Bugaderia*	I
Gimnàs	I
Menjador comunitari obert, tant per a residents com per a no residents	
Teatre Auditori o zona de ball	
Zona tutelar	
Aula de música	
Residència	
Espai Familiar	
Casal d'Avis	
Infermeria	

*Espais i serveis obligatoris segons la normativa Decret 205/2015

SENSE NECESSITAT D'ESPAI	vots
Servei d'acompanyament	IIII
Servei d'Arranjaments i ajudes a la llar	II
Servei d'Àpats al domicili	II
Servei d'Ajuda al Domicili	I
Podologia*	I
Servei Internet	
Serveis de neteja al domicili	
Bugaderia al domicili	
Perruqueria	
Servei tractament de demències	
Menjador Obert	
Dentista	
Òptica i oftalmologia	

*Espais i serveis obligatoris segons la normativa Decret 205/2015

+ ciutat!

Ajuntament de Ripollet
Carrer de Balmes, 2
08291 Ripollet
Barcelona
Tel. 935 04 60 00
ripollet.cat

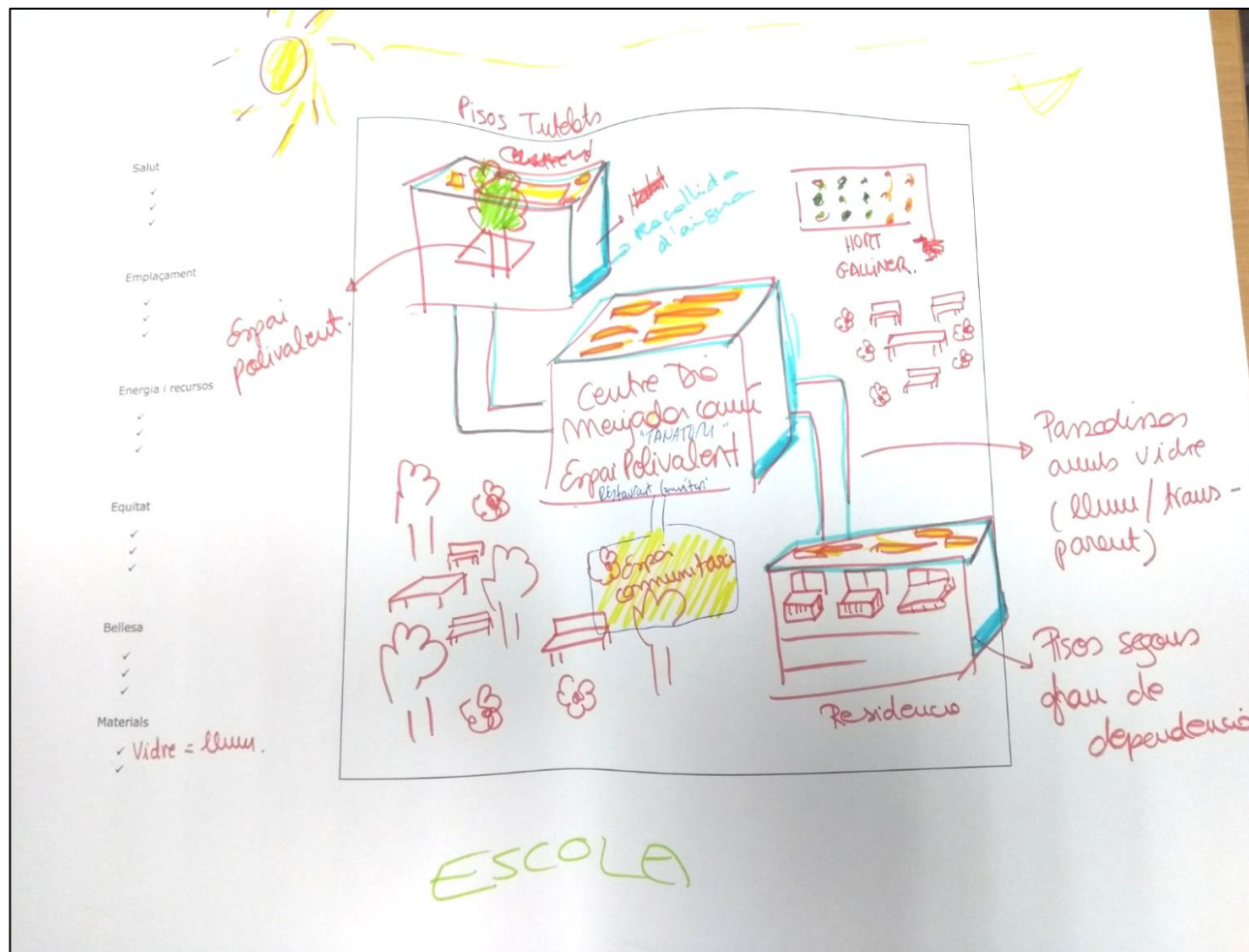

Prototipatge de l'equipament

Seguidament, es realitza una **dinàmica de prototipatge** del nou equipament. A través d'un exercici d'abstracció es demana als grups que dibuixin en un full com hauria de ser el seu mapa de distribució tot recordant alguns dels elements que Marc Obradó va aportar a la xerrada del dia 7 de juny.

Cada Grup va realitzar les seves aportacions en forma de dibuix i amb explicacions i comentaris sobre diferents àmbits aplicats a l'arquitectura com la salut i el benestar, l'equitat, els materials, la sostenibilitat, la bellesa i altres aspectes considerats rellevants.

GRUP 1. APORTACIONS

- Pisos tutelats amb un espai comunitari interior, jardí interior
- Edificis connectats a través de passadissos de vidre
- Edificis amb plaques solars i recollida d'aigua de pluja
- Centre de dia menjador comunitari i espai polivalent en un mateix edifici al mig del terreny
- Hort i galliner
- Parc comú obert a tot el veïnat
- Pisos de la residència segons el grau de dependència

Pisos
tutelats.

Salut

- ✓ Molta claror
- ✓ al gimnàs i
- ✓ zones comuns

Emplaçament

- ✓ Situat en un
- ✓ lloc amb espai i vistes

Energia i recursos

- ✓ Habitacions amb
- ✓ num de terra

Equitat

- ✓ Places 100% públiques
- ✓ Sense barreres
- ✓ arquitectòniques

Belleza

- ✓ Dues perruqueria
- ✓ podologia
- ✓ Dentista

Materials

- ✓ Obert, amb
- ✓ claror, molt vidre
- amb jardins,
- flors, alguna
- font.
- Una terrassa a
- la part alta
- de l'edifici.
- A cada pis un menjador i llocs de trobada.

GRUP 2. APORTACIONS

- Habitacions properes a les vivendes
- Promoure que hi hagi molta llum a totes les zones comunes i al gimnàs
- Habitacions orientades per a que aprofitin la llum de la tarda
- Places 100% públiques
- Sense barreres arquitectòniques
- Perruqueria podologia i dentista
- Biblioteca i cafeteria
- A cada pis un menjador i llocs de trobada

Lluminositat / moltes finestres
Sostenible - autosuficient en la mesura del possible
Construcció baixeta (ample!)

Salut

Emplaçament

Energia i recursos

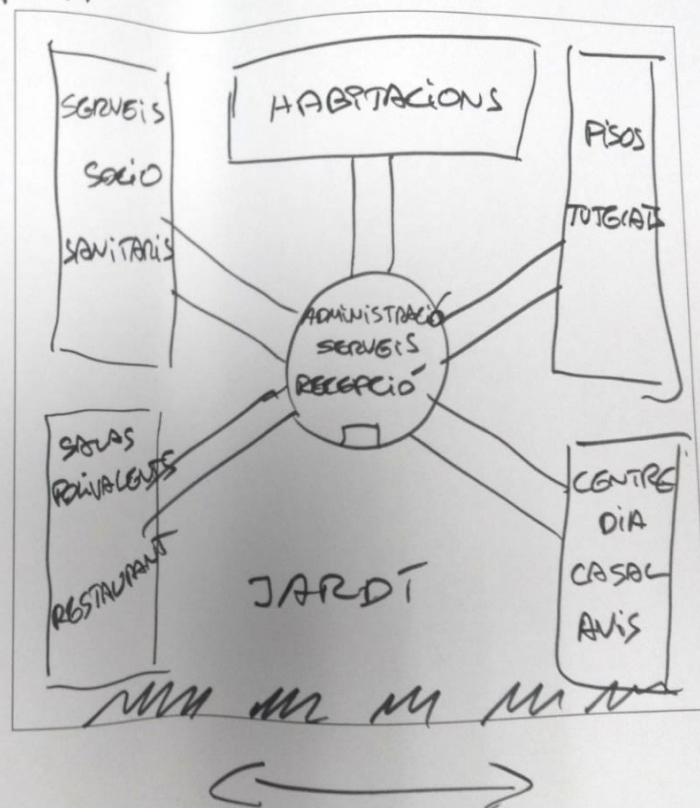
Equitat

Bellesa

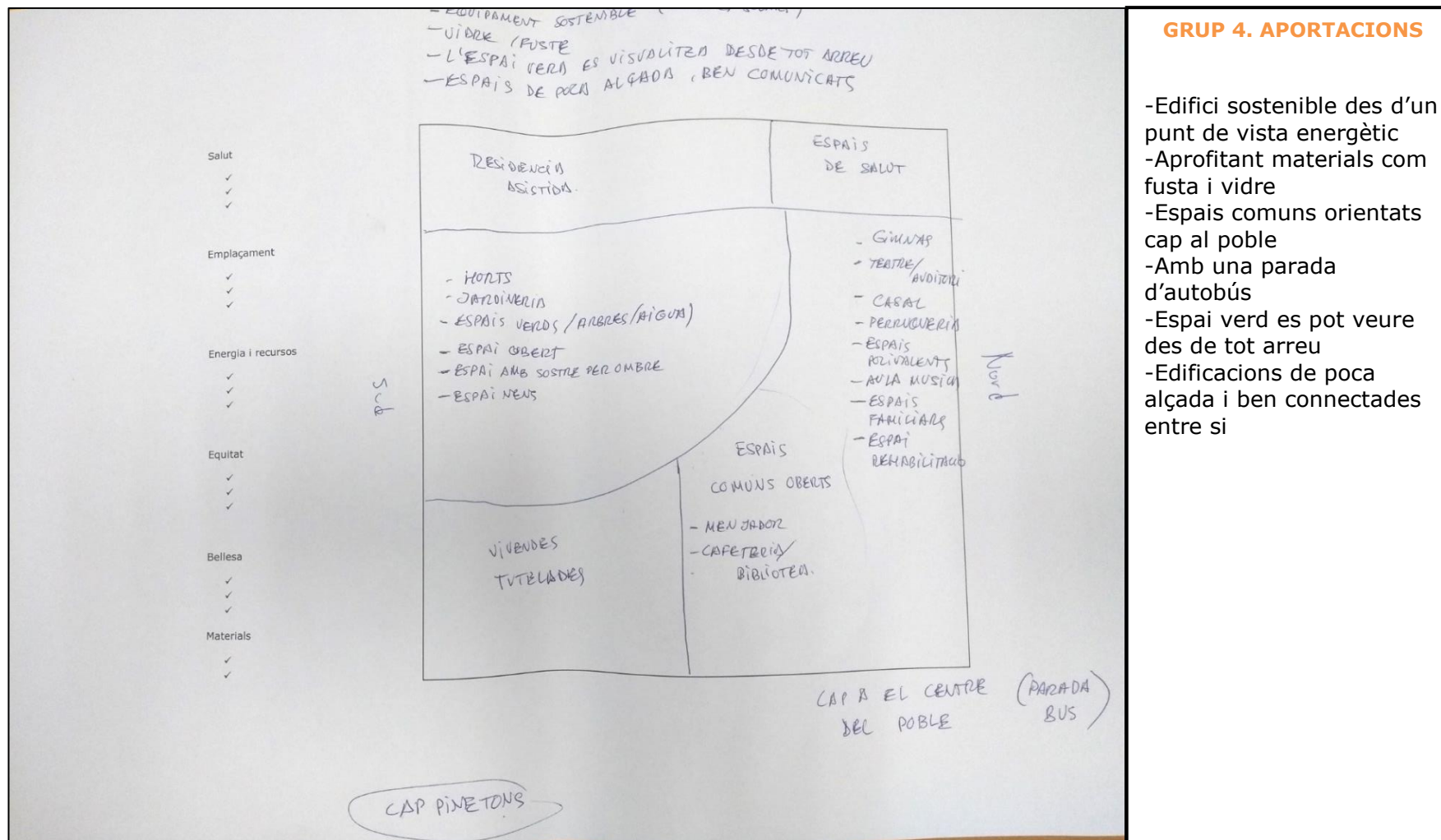

Materials

GRUP 3. APORTACIONS

- Promoure una edificació extensa en territori i baixa en alçada
- Promoure una edificació aprofitant al màxim les hores de llum natural
- Serveis comuns de recepció i administració al centre de l'equipament
- L'entrada al recinte és a través d'un gran jardí
- Habitacions i pisos tutelats orientats cap al Parc de Pinetons
- Centre de dia, casal d'avis, restaurant i sales polivalents, properes a l'entrada

Punts en comú

GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 5
-Pisos tutelats amb un espai comunitari interior, jardí interior - Edificis connectats a través de passadissos de vidre - Edificis amb plaques solars i recollida d'aigua de pluja - Centre de dia menjador comunitari i espai polivalent en un mateix edifici al mig del terreny - Hort i galliner - Parc comú obert a tot el veïnat - Pisos de la residència segons el grau de dependència	-Habitacions properes a les vivendes dels veïns - Promoure que hi hagi molta llum a totes les zones comunes i al gimnàs - Habitacions orientades per a que aprofitin la llum de la tarda - Places 100% públiques - Sense barreres arquitectòniques - Perruqueria podologia i dentista - Biblioteca i cafeteria - A cada pis un menjador i llocs de trobada	-Promoure una edificació extensa en territori i baixa en alçada -Promoure una edificació aprofitant al màxim les hores de llum natural -Serveis comuns de recepció i administració al centre de l'equipament -L'entrada al recinte és a través d'un gran jardí -Habitacions i pisos tutelats orientats cap al Parc de Pinetons -Centre de dia, casal d'avis, restaurant i sales polivalents, properes a l'entrada	-Edifici sostenible des d'un punt de vista energètic -Aprofitant materials com fusta i vidre -Espais comuns orientats cap al poble -Amb una parada d'autobús -Espai verd es pot veure des de tot arreu -Edificacions de poca alçada i ben connectades entre si	-Equipament que afavoreixin salut integral: física, mental i personal. -Habitacions encarades al est, sud i oest. -Sostenible i recursos naturals. -Serveis equitatius per a tothom. - Materials de fàcil manteniment.

XERRADA: MODEL D'ATENCIÓ, PRINCIPIS I VALORS

El dia 21 de juny va tindre lloc la segona xerrada informativa oberta a tota la ciutadania.

A través de les experiències de diferents professionals convidats, s'ha compartit amb el públic assistent els diferents models d'atenció que es duen a terme en el sector de l'atenció a les persones grans, les diferents visions sobre l'atenció a les persones que es troben al final del procés de vida i, finalment, les normatives i codis ètics entorn a les contencions aplicades en els serveis diürns i residencials.

Pensa en gran

Pensa el futur equipament per a la gent gran de Ripollet. Pensa en tu.

Xerrada
Dijous 21 de juny, a les 17.30 h,
al Casal d'Avis
C. del Calvari, 90

“Model d'atenció: principis i valors”

A càrrec de:

- Marta Morales Molano Directora dels Centres de Dia de Vallirana i Vilafranca
- Anna Navarro Psicòloga i codirectora del Centre de Dia de Trinitat Vella
- Isabel Alonso Presidenta de Dret a Morir Dignament Catalunya
- Gloria Cantarell Coordinadora del Grup de Salut DMD-Cat
- Montse Alsina Fundació Cuidados Dignos
- Susana Durán Treballadora Social del CAP Ripollet

Ajuntament de Ripollet +ciutat!

En primer lloc, Marta Morales, directora de Centres de Dia, fa una introducció sobre el model d'atenció centrada en la persona. Seguidament l'amplia i concreta l'Ana Navarro, psicòloga. Seguidament, posteriorment Montse Alsina, en representació de la "Fundación Cuidados Dignos", explica la Norma "Libera-Care". En nom de la plataforma Dret a Morir Dignament, intervenen Isabel Alonso i Gloria Cantarell, que aporten la seva visió com a professionals i familiars de persones que han viscut situacions de persones amb i sense cures pal·liatives al domicili i casos amb i sense bona mort. Finalment, Susana Duran, Treballadora Social dels CAPs de Ripollet, explica als assistents com es pot tramitar el Document de Voluntats Anticipades a través del CAP.

Durant la jornada es posa de manifest que, si bé és cert que la gran majoria de centres residencials actuen segons el model d'Atenció Centrada en la Persona i que l'administració cada vegada ho demanda com a eix vertebrador, també és cert que aquest model encara no es troba implementat completament i que encara perduren models antics centrats en criteris sanitaris majoritàriament i no en la persona atesa.

A la xerrada participa amb una salutació l'Alcalde José M. Osuna, que es compromet amb el procés participatiu "Pensa en Gran" i va anunciar que és prioritat del govern abans de finalitzar l'any.

DEBAT SOBRE MODEL D'ATENCIÓ I DE GESTIÓ

Se realitza una sessió de debat centrada en aportar idees sobre el model d'atenció i sobre el model de governança del centre.

Les temàtiques en els següents àmbits:

- Activitats de la vida diària (AVD)
- El rol de la família
- La participació dintre del centre
- Comunicació
- Model de Governança

ACTIVITATS DE LA VIDA DIÀRIA

Que les persones puguin decidir la franja horària per llevar-se.

Donar prioritat a l'usuari. Si poden potenciar l'autonomia. Els més dependents enlloc d'una hora exacta, una franja horària.

Llibertat per decidir què fer. Si pots i vols, sortir de la residència, si et ve de gust (amb dispositiu GPS per si hi ha problema...).

Aprofitar recursos del municipi. Oferta variada d'activitats proposada pels usuaris i ser lliures de fer més activitats o altres o cap.

Es pot triar habitació individual i en parella. Opció habitació dissenyada (ja preparada) i sino s'escau els teus gustos, pots fer-la teva.

Que la gent pugui triar quan dutxar-se.

Bany i dutxa dintre de l'habitació.

EL ROL DE LA FAMÍLIA

La família participarà en funció de les seves possibilitats, interès i disponibilitat horària.

Pot aportar confiança suport personal i ha de ser quelcom que garanteixi el vincle amb la família.

Eines de les que pot fer ús per la comunicació amb la residència, equipament, etc.: telèfon, mail, videoxat, Skype, presencialment i és interessant poder gaudir d'un sistema de comunicació 24 hores.

Que el centre tingui horaris flexibles per les visites i atenció a les famílies.

- A les activitats: disseny, com a monitors, organitzadors, etc.
- Al comitè d'ètica: avaluar actuacions atemptin contra la dignitat de les persones ateses, conjuntament amb altres representants.
- Comitè d'avaluació: funcionament, dietes, altres decisions del quotidià i vida del servei.
- Participar en les tasques de cura dels familiars: higiene, alimentació, etc.
- Poder acompanyar en una habitació en les situacions pròximes a la mort o cures pal·liatives.

La família ha de poder prendre les decisions pel seu familiar quan les condicions físiques i psíquiques no li permetin, decisions subrogades.

PARTICIPACIÓ DINTRE DEL CENTRE

Les activitats dintre del centre han de ser mixtes, per la gent de la residència però també a de poder acollir a persones voluntàries, APS, veïns però no tots.

És important tenir en compte que es facin activitats d'acompanyament.

Les activitats han de ser de tipus cultural, natura, esport... Capacitats físiques i mentals.

Deurien poder triar-se per part de les pròpies persones residents, amb assemblea com a espai de debat i decisió.

Aquestes assemblees o altres reunions o debats de decisió, deurien estar dinamitzats i coordinats per professionals.

Els espais per fer-les deurien ser tots, no només sales específiques sinó que tots el espais siguin espais de vida i activitat, també externs: biblioteca, jardí...

Si és possible, tot i que la logística estigues orientada per un professional, els propis residents podrien posar a l'abast de la resta de persones el seus coneixement i poder ser conductors del taller.

PARTICIPACIÓ DINTRE DEL CENTRE

L'equip de governança ha de poder canviar periòdicament, per exemple cada 7 anys.

Ha d'incloure tècnics, professionals sanitaris i d'atenció directa, no només de gerència.

També ha de comptar amb persones ateses i residents, aprofitant les seves habilitats i coneixements, tant intel·lectuals com tècniques.

COMUNICACIÓ

El centre ha de tenir una comunicació amb l'exterior, donar a conèixer les activitats i possibilitats de l'equipament a través d'una web, publicant les activitats, menús, etc. i a banda, informes trimestrals de l'estada de les persones si s'escau.

DEBAT SOBRE EL NOMBRE DE PLACES

Un dels punts importants a l'hora de determinar les dimensions de l'equipament i l'ajust a les necessitats de la població de Ripollet és abordar quantes places ha d'oferir l'equipament i a quants usuaris pot donar resposta.

Amb l'objectiu d'ordenar aquest debat i que esdevingui el més eficient possible s'acorda amb el Grup Participatiu basar el debat en les previsions i les ratis de places residencials assistides i de centre de dia que la pròpia Generalitat de Catalunya estableix com a objectiu de cobertura pública, en la programació territorial dels serveis socials especialitzats per al 2015-2018².

Seguint aquest fil, en l'apartat de Gent Gran dins l'avaluació de la programació territorial 2008-2012 de l'esmentat document, es fa una valoració de l'estat d'acompliment dels objectius en matèria de gent gran pel que fa a la creació de places públiques tant per a residències assistides com per a centres de dia.

En l'apartat de **residències assistides**, es fa un anàlisi de l'assoliment dels objectius en la creació de places públiques entre 2008 i 2012, arribant a la conclusió que al 90,2% dels municipis els han assolit. Aquests objectius parteixen d'una ràtio a assolir, de 2,37 places públiques de residència assistida per cada 100 habitants majors de 65 anys.

En el cas de Ripollet, que compta amb una població de 5540 habitants³ majors de 65 anys, si s'aplica la ràtio prevista per al període de 2008-2012, s'entén que el municipi hauria de disposar de **131,29 places públiques** de residència assistida. És per això que l'equipament residencial haurà de comptar amb un mínim de places mai per sota de la ràtio establerta en la programació territorial.

Tenint en compte les necessitats poblacionals del municipi de Ripollet, atès que la piràmide poblacional marca una tendència clara cap a l'envelliment per als propers 40 anys, i que aquesta ràtio fou establerta per a un període ja superat, **s'entén que el projecte ha de partir de l'actualització de les ràtios ja marcades, incorporant una visió a mig i llarg termini.**

En el cas de les places destinades a **centre de dia**, l'objectiu d'assoliment a Catalunya, al 2012, és del 73,2% essent una xifra encara amb marge de millora. Segons la programació territorial, la ràtio de places de centre de dia a implementar, és de 0,62 places públiques per cada 100 habitants majors de 65 anys. En el cas de Ripollet amb una població de 5540 habitants majors de 65 anys segons l'IDECAT a 2017, correspon a un total de **34,34 places** públiques de centre de dia al municipi.

De la mateixa manera que amb les places de residència assistida, entenem que aquesta ràtio ha de ser actualitzada atès que va ser establerta per un període ja passat, i sobretot, tenint en compte les necessitats futures del municipi en atenció a la gent gran i amb dependència. **En qualsevol cas, consensem que una proposta de projecte que compti amb un servei de centre de dia ha de partir d'aquest mínim** i que les places finals mai han d'estar per sota la ràtio plantejada. Sense oblidar, que la programació territorial dels serveis socials especialitzats en el seu apartat de zones preferents, estableix el **Vallès Occidental com a zona d'alta preferència per a la creació de noves places públiques tant de residència assistida com de centre de dia.**

Entenem doncs que la Generalitat de Catalunya és conscient de les necessitats del territori i que les conclusions d'aquest procés participatiu en aquest àmbit van en la mateixa línia que l'administració autonòmica.

² Programació territorial dels serveis socials especialitzats per al 2015-2018. Generalitat de Catalunya. Departament de treball, afers socials i famílies.

³ IDECAT. 2017. Cens municipal

AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PROCÉS

Tal i com s'exposa al principi del document, el procés participatiu "Pensa en Gran" és una passa més en el procés de construcció d'un equipament per a gent gran a Ripollet, que tal i com hem vist, haurà de comptar amb el suport de la Generalitat de Catalunya, ja que és l'encarregada de validar en última instància la creació de noves places públiques d'un equipament com el que la ciutadania necessita i vol, i així s'ha vist reflectit, també, en els resultats d'aquest procés participatiu.

És per això que, un cop realitzat el procés, **l'Ajuntament de Ripollet traslladarà a la Generalitat**, com administració competent, els resultats de tota aquest treball col·lectiu realitzat, que reforcen encara més la necessitat i la urgència de la creació d'un recurs com aquest al municipi.

El procés participatiu és una eina de les administracions, tant local com autonòmica, per a donar validesa a un projecte sorgit de les necessitats i la veu dels veïns i veïnes de Ripollet, ajustat a les necessitats del territori i aterrat a la visió de familiars, usuaris, professionals i associacions.

Tot i així, cal ser conscients que **el desenvolupament d'aquest projecte requereix de la implicació dels diversos actors implicats ara i en el futur**, que trobaran en aquest document una guia per a la construcció d'aquest projecte, amb l'objectiu de no perdre'n de vista els orígens que l'han fet possible.

És per això, que l'ajuntament, com a impulsor del procés participatiu i interlocutor natural amb l'administració autonòmica i els diferents actors que hi han participat, **farà els esforços pertinents per a informar puntualment a la ciutadania a través dels mitjans que cregui oportuns**, dels avenços en la construcció d'aquest projecte i el desenvolupament de les accions proposades a través d'aquest procés participatiu.

IMPACTES EN PREMSA

<http://www.revistaderipollet.cat/?p=29768>

http://info.ripollet.cat/asp/llistat_noticies.asp?ID=28131

<http://ripollet.cat/asp/content.asp?id=28296>

<https://www.ripolletradio.cat/2018/05/11/info-setmanal-11-05-2018/>

<http://www.revistaderipollet.cat/?p=29867>

<http://upload.ripollet.cat/FILES/PDF/ripollet-com-InfoRipollet-237-0618.pdf>

<http://www.revistaderipollet.cat/?p=30317>

http://info.ripollet.cat/asp/llistat_noticies.asp?ID=28371

<https://www.ripolletradio.cat/2018/06/08/fem-memoria-08-06-2018/>

<http://www.revistaderipollet.cat/?p=30398>

http://info.ripollet.cat/asp/llistat_noticies.asp?ID=28485

<http://www.revistaderipollet.cat/?p=30659>

<http://upload.ripollet.cat/FILES/PDF/ripollet-com-inforipollet-238-0718.pdf>